

[J. C. A. Larsen.]

stemmelsen er rigtig, og jeg kan tiltræde den, saa meget mere som de Omraader, der kaldes Politikredse, ved Nedlæggelse af en Del af dem mange Steder er blevet betydeligt udvidet.

Man har i alt væsentligt opretholdt de nugældende Betingelser for at erholde Næringsbevis: Indfødsret, Bopæl i Landet, 21 Aar, ikke umyndiggjort og ikke ved Dom fundet skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling. Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet kom noget dybere ind paa denne sidste Betingelse, og jeg skal lade en videre Omtale af denne ligge. — Det er rigtigt, at det er Retten, der skal skønne, om Handlingen er vanærende.

Ifølge den nugældende Lov skal man for at erholde Næringsbevis endvidere have Raadighed over sit Bo. Men en saadan Betingelse gik man bort fra i Kommissionen, og den er ikke blevet optaget i Lovforslaget. Fra sagkyndig Side — jeg tænker her nærmest paa dem indenfor Administrationen, som har haft med disse Ting at gøre, ikke mindst paa Kontorchef August Nielsen fra Magistraten, som var Medlem af Kommissionen — hævdede man, at det havde ingen væsentlig Betydning, fordi en Fallent i mange Tilfælde hurtigt fik Ret til fremdeles at drive Næring.

Fra Handelens Side blev der stillet Krav om, at man for at faa Ret til at drive Handel skulde fremskaffe Attest for Kendskab til Handel og Bøgføring. Og fra Haandværkets Repræsentation i Kommissionen stillede man Krav om tvungne Fagprøver, idet man henviste til den norske Næringslov, der i Overensstemmelse med Kommissionsbetænkningen af 1893 havde indført saadanne Bestemmelser. Selv om en Del af Kommissionens Medlemmer — det vil jeg have Lov til at sige — saa med Sympati paa disse Krav, vilde en saadan Bestemmelse kræve en ret lang Overgangstid, en Overgangstid af flere Aar, og mange Dispensationer. Flertallet ønskede derfor at blive staaende ved den nugældende Ordning. Man har jo ogsaa i nogen Grad Garanti i Lærlingeloven, idet denne siger, at Retten til at antage Lærlinge er betinget af, at vedkommende er i Besiddelse af en faglig Uddannelse, og dette gælder saavel for Handel som for Haandværk.

Saa er der to Spørgsmaal — det blev ogsaa nævnt før —, som var Genstand for ikke ringe Diskussion indenfor Kommissionen, nemlig Spørgsmaalet om gift Kvindes Ret og om Tjenestemænds Ret til at løse Næringsbevis. For de gifte Kvinders Ved-

kommende er Forholdet jo dette, at medens ifølge nugældende Lov kun en ugift, selvstændig Kvinde kan faa Næringsbevis, har vi i Mellemtiden faaet en Lovgivning, som stiller den gifte Kvinde paa lige Fod med Manden. Vi mente da indenfor Kommissionen, at vi maatte tage Konsekvensen af dette. Men jeg vil indrømme, at der vil kunne opstaa Forhold, som vil kunne være af uheldig Art. Flertallet indenfor Kommissionen mente dog, at man absolut maatte følge den nye moderne Lovgivning paa dette Omraade og give den gifte Kvinde akkurat samme Ret som Manden.

Hvad angaar Tjenestemænds Ret til at erholde Næringsbrev, har man i Kommissionsbetænkningen og i Forslaget, som foreligger her, udtalt, at der maatte træffes Bestemmelser om dette gennem de kommunale Instrukser og Tjenestemandsloven. Jeg vil for mit Vedkommende ikke lægge Skjul paa, at jeg hørte til det store Mindretal, som ikke ønskede, at man skulde give en saadan Ret. Enhver vil erkende, at Tjenestemænd med deres faste Løn, mulig Pension, har en Konkurrencefordel overfor den legitime Handel. Det kan ikke skjules. Man kan ikke staa sig mod en Konkurrence fra den Side, og jeg kunde da ogsaa tænke mig, at den Fritid, Tjenestemændene har og ønsker at anvende — og det er jo kun ros-værdigt — maaske kunde benyttes i Arbejde, hvor det ikke kræves Næringsbevis.

Hvad angaar Afgiften for at erholde Næringsbevis, har vi i den nugældende Lov 5—6 forskellige Sætses, og de er, som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet oplyste, nu samlet til een Sæts for almindelig Handel og for almindeligt Haandværk, og denne er i Forslaget sat til 20 Kr., for Selskaber til 100 Kr. Den ærede Ordfører omtalte herunder de Indtægter, som Kommunerne har haft af Næringsbeviserne gennem de sidste Aar, man har Statistik for. Det er jo rigtigt, at Kommunerne har faaet over 1 Mill. Kr. ind gennem Næringsafgifterne; og et Spørgsmaal er det da, om man har Ret til at tage dette fra Kommunerne. En anden Sag er, at man fra Handelens og Haandværkets Side mener, at der kan blive for stærk Tilgang til de i Forvejen stærkt fyldte Erhverv, naar Afgiften sættes saa lavt. Men dette vil jo være et Forhold, vi kan forhandle om i Udvalget.

Jeg kommer nu til et Spørgsmaal, som blev omtalt af det ærede Medlem, og som var et af de Spørgsmaal, der rejste den største Diskussion indenfor Kommissionen. Det var Spørgsmaalet om Brugs- og Andelsforeningers Stilling overfor Handelen. Man